

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, lak tanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner né felvételi és rendelő irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kadics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszömlések.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kerjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi november 26-án

48. szám.

Versecz 1893. nov. hó 25-én.

A francia esprit-nek köszönhetjük ezt a szellemes axiómát: „Mond meg hogy mit eszel, és én megmondom, hogy ki vagy:” Ennek a szellemes mondásnak analogiójakképpen mi is azt írhatjuk cikkünk fölé mottónak: „Mond meg, hogy ünnepepsz, és én megmondom, hogy mennyit érsz.”

Ebben az országban talán még sohasem kinálkozott olyan fényes alkalom bebizonyítani, hogy a nemzet miképpen ünneplheti nagyságát, miképpen örvendhet azon, hogy az ország génusza egyik fenkölt gyermekében számára is mennyi dicsőséget szerzett, mint most, a mikor arról van szó, hogy mindannyiunk fényességét, irodalmunk egyik legkimagaslóbb alakját: Jóka i Mórt jubiláljuk.

Első alkalom ez arra, hogy a nemzet bebizonyítsa, egy élő költőjével szemben, az elismerés, és hódolat lelkében gyökeredző tudatát, és ez egyszer ne akkor nyujtsa a babért, a mikor az a kinek fejére akarja tűzni, már nem sütkérezhet a nemzeti elismerés meleg, éltető fényében, hanem a mikor még maga is a régi törhetetlen erőben, az ifjuság minden varázsával épp úgy, mint ötven évvel ezelőtt újból leróhatja köszönetét a háláért.

Az a lángész a kit ünneplünk, a kinek

hálánkat lerójuk, a kinek hódolatunkat bemutatjuk, a kinek hosszú életet könyörgünk az Istentől: Jóka i Mór még közöttünk él, még részese a mi örömeinknek, és nekünk megadatott, hogy mint hálás kortársai elébe álljunk a mikor szakadatlan írói munkálkodásának ötven éves jubileumát megünnepljük, mondván: Nagy kincscsel ajándékozta meg bennünket, és mi nem vagyunk érte háládatlanok. Egy egész könyvtárt irtál a számunkra, nevedet tiszteli, és nagyrebcsüli az egész világ és az a glória a mely homlokodon ékeskedik, mi reánk is juttat néhány sugarat.

Itt az alkalom, és Magyarország, a melyet a külföld még mindig szeret a kelethez számítani, szakíthat régi tradícióival, és örömeinek az erkölesi alapot meg tudja adni. Arról van szó, hogy mi Jóka i Mórnak jubileuma napján a nemzet honoráriumaképpen százezer forintot nyujtunk át. Gondoljuk csak meg hogy mi ez az összeg és mi volna ennek százszorosa is ahhoz az ajándékhoz képest, a mit mi kaptunk Jóka i Mórtól? Megfizetheti e egy nemzet nagy férfianak csak megközelíthetőleg is azt a kincset a melylyel ő tette gazdagabbá. Azok a boldog órák a melyek bearanyozták ifjuságunkat, a mikor Jóka i Mór egy-egy könyvének olvasásába mélyedtünk el, az a sok szellemi

kincs, a melyet az ő költészetének forrásából vittünk magunkkal az életbe, és miudazok az édes reminiscenciák a melyek lelkünkben a Jóka i-névvel vannak összeforrvva, megválthatók e pénzzel, megválthatók e szóval?

Tiszteletre méltó önzés az, hogy Jóka i Mórt a ki öt évtizeden keresztül nekünk dolgozott, és a mi gyönyörűségükre fáradozva öszült még, évek hosszú során át a mienknek akarjuk tudni. Gondtalan aggkört óhajtunk szerezni annak, a kinek poézise még mindig kiapadhatatlan, szelleme még mindig alkot, hogy menten anyagi gondoktól az élet lehangelő prózájától, ezentúl is megnyilatkozzék számunkra az ő génusza.

Százer forintot adunk mi neki, és mi meg kapjuk érte az ő összes műveit: egész könyvtárát az ő páratlan szépségű és minden időkre szóló munkáinak. Az a nemzeti diszkiadás, a melyet a jubileum alkalmával sajtó alá rendeznek, fogja az irodalomtörténetben megörökíteni a nemzet örömnapját, és úgyszólván módjában van mindenkinek megváltani a maga helyét a jubileumban való részvételre a műnek egy-egy példányával. Módjában van mindenkinek hozzájárulni a jubileum létrejöttéhez, és a tiszteletdíjhoz, melyet mint a nemzet honoráriumát nyujtanak majd át a koszorus költőnek.

Tárca.

A tanítókisasszony regénye.

Írta Perjéssy Lajos.

(Vége).

A kedves kis leányka, a család boldogsága, öldöklő láz nehéztünetei közt hörgött, forgolódott fehér párnáin. A kedves homlokra kiült a fájdalom verejtéke, gömbölyű kis kezecskéivel kinosan kapkodott melléhez, nyakához.

A formás kis vállakról lecsúszott a himezett ingecske, s a maga is beteg nagytiszteletű asszony félig felöltözve csókolgatta az áthevült test előbukkanó részeit, a rózsás finom bőrt. Zokogva takargatta, babusgatta drága szemefényét.

Csak ti édes szülők, csak ti tudjátok azt igazán megítélni, mily kétségbeesítő helyzet is az, midőn a kis gyermek, ki rövid egy nap előtt még pajkos, vig, eleven volt — alatonosan megtámadva a gyilkos kór által, gyenge testszerkezetével élethalál harcztól vív!

Ott függ felettetek minden pillanatban a demokles kard. Lehet, hogy pár óra, pár pillanat múlva, halottas ház lesz a boldog családi fészek.

Minden arcz könyttől ázik. Lábuhegyen jár mindenki. A beszéd halk suttogás.

A tudomány emberei, az orvosok — érezvén felelősségteljes, de felemelő hivatásuk fontosságát — komoly arcczal tanácskoznak. A család feje, a

máskor erős férfiú, most gyenge báb; minden pillanatban változtatja akaratát.

Az orvosok kérdéseire szórakozottan válaszol.

— Nem engedem, hogy vágjátok! Hátha úgy éppenséggel megöliket! Hátha a nélkül is fellábad. A jó teremő, az igazságos Isten miért sujtolna ismét bennüket . . .! Várjátok! Talán meghallgatatik imádságom.

— Minden negyedóra, minden percz közelebb viszi a halálhoz. Ugy van még reményiség. — Mi mossuk kezeinket, s figyelmeztetünk rá, hogy esetleg lelkiismereti furdalásaid is támadhatnak.

— Várjunk-e tehát?! Perczek múlva késő lehet.

A vaskemény pap lehorgasztotta fejét. Szó nem jött ajkaira.

Éjfélfélt járt az idő.

A nagytiszteletű asszony füleihez a másik szobában hangoztatott szavak szintén eljutottak. Göröcsösen zokogva borult a kis betegre. Rágondolt a kitagadottakra, a szerető jó fiura, arra a kedves leányra . . . vagy most már asszonykára . . .

Megérkeztek-e hát? Van-e sejtelmük arról, a mi most itt történik. Talán éppen most élvezik drága áron szerzett boldogságukat. Nem sugja-e meg az igazi, édes anya szíve, hogy lelkének fele végtündelmeit éli.

— Légyen meg az úr akarata, s a szerint tettek is — hangzott a nagytiszteletű úr reszkető hangja.

A doktorok halkán nyitották fel az etnikat,

rakosgatták ki a fénylő acél eszközöket. A jodiform gáz átható illata szerte terjengett a szobában. Sára asszony, a szakácsné zokogva készítette a szükséges holmikát.

— Csókoljuk meg még egyszer életében talán utoljára, azután jertünk édes anyókám. A most bekövetkezendő jelenet látását nem vol-nánk képesek elviselni.

— Istennél a segítség!

E közben csendesen felnyílt az ajtó. — A volt tanítókisasszony és férje sápadt arcczal léptek be. Az anya odarahant kis leányához, magához ölelte és szöllitgatta azzal az édes hanggal, a melyen csak az édes anya szólhat.

A váratlan jelenet lebilincselte a jelenlévőket. A komoly doktorok szemében is felcsillant a meghatottság.

A fiú odalépett az édes apa elé:

— Kitagadtál, kitiltottál, de nem tehetünk másként. Át kellett lépünk házad küszöbét!

— Talán későn is jöttetek!

A nagytiszteletű úr ezen komor szavai rémesen csengettek s a nagy zavarban az orvosok egyike szeliden megérintette az édes anya karját.

— Távozzanak el a mellékszobába Nagysád. A kis beteggel most nekünk kell foglalkoznunk.

Ijedten tekintett körül az édes anya. Észre vette az előkészületeket s kis gyermeke elé állva hangosan az ihlet szaván mondotta:

— Nem távozzom el! — Nem megyek! —

— Én, az én gyermekem melől! Ő megfog gyógyulni

Szomorú volna már az is, hogy ha kételkednénk e vállalkozás keresztülvételében, szomorú és lesújtó volna már az a tudat is, hogy nem találkoznék Magyarországon ezer ember, a ki e diszkidás megrendelésével konkrétan hozzájárul az ünnep sikeréhez.

Azért tehát újra és újra felhívjuk közönségünk figyelmét a nemzeti ügyre, és felszólítjuk városunkat, és társadalmunk vagyonosabb osztályát a mozgalom legerélyesebb felkarolására, mert a mulasztás és a közöny szőgyent hoz minden magyar ember fejére de különösen sújtja azokat, akik hazafias lelkesedésüket minden alkalomkor gyönyörűen kiczirkalmazott tósztokban hangoztatják, de a mikor cselekedetre kerül a sor, nincsenek az elsők között, és arányában képességükhöz, vagyoni viszonyaikhoz nem sietnek beszédekben ígéretképpen hangzó áldozatkészségüket a kellő formában beváltani.

Ne elégedjék meg egy város sem azzal, hogy jubiláris küldöttséget alakítsa a diszkidás egy példányát megrendeli, hanem vegye fontolóra, hogy azok a költségek, a melyekbe esetleg az ünnepi deputáció, hangverseny, illumináció kerül sokkal nemesebb célokra fordíthatók se jubileum, a mely komoly, jelentős, alkalmat nyújt a városnak arra, hogy a kiadásból minél több példányt megrendelve iskoláikat intézeteiket és kulturális célókat szolgáló testületeket olyan munkával ajándékozzák meg, a mely páratlan a mi irodalmunkban s talán egyedül áll a világ

... a nélkül is ... Hiszen már most is nyugodtabb ... hogy szorítja magához kezeimet ... meg is ismer ... Feje sem oly forró már! Nézzék, én érzem, én tudom. Azt mondja az én anyai szívem! —

Ezek a szavak oly mystikus fölénytel hangzottak el, hogy a doktor urak habozni kezdtek. Ismételtén megvizsgálták a kis beteg hőfokát — félre vonulva sugdostak bizonyos érthetetlen dolgokról s végre kijelentették, hogy a krízis forduló pontja ad némi kevés reményt; — javulás mutatkozik, s két-tíz órányal figyelemmel fogják igénybe venni az addig használt gyógymódot. Az édes mama lesz az ápoló.

Az ezután bekövetkezett órák mily édes-kinos bizonytalanságban teltek el.

A pirkadó hajnal is jelentkezett már a megvilágosodott ablakokban. A kis beteg nyugodt álomba merült anyja kebelén.

E hirre összegyűl mindenki, a ki csak él az egész házban. Nesztelenek a lépések.

— Meg van mentve! Élő fog! Mi most már távozhatunk — jelentik ki a tudomány férfiai.

Micsoda csudaerejű kincs rejlett e szavakban. Édes balszam, mely gyógyítja, élteti a szívet és lelket, mely megnyugvást, boldogságot teremt.

Ki tudna ilyenkor pihenésre gondolni, ki tudná ilyenkor nyugalomra hajtani fejét. Az öröm éltet!

Az őszi napsugár reggeli fénye odalopózik a fehér ágyra, glóriát fon a gyermek arca köré, melyen valami mosolygás jelenik meg, midőn felnyitja szemét és körültekint.

Az édes anya ott térdel az ágy előtt. A kicsihez sorra járulnak valamennyien, legutoljára a nagytiszteletű úr.

Dr. Csongori felemeli nejét, odlép apja elé: — Edes jó szüleink — együtt kérünk az ő nevében is.

A nagytiszteletű úr átöleli szíve szeretteit, a háttérben feltűnnek a Csékek örvendező arczái.

— Ugy, ugy, nagytiszteletű öcsém uram! — Komoly áhitattal és ihhettel hangzott a szó: — Ime szölok az irás szavai szerint, mert megvagyon irva: Megbocsáss ... nem csak hét-szer, hanem hetvenhét-szer. (Maté 18, 22).

(Vége.)

literaturájában is. Kettős ezélt érünk el ilyen módon: jubiláljuk a költőt és szolgáljuk a kulturát.

Csak ismételtük azt a mottót, a melylyel cikkkünket bevezettük! „Mondd meg, hogy ünnepelsz, és én megmondom, hogy mennyit érsz.“

Napi hírek.

Ö felsége Erzsébet megkoronázott magyar királynékné nevenapját szokott fénytel ünnepelte meg városunk közönsége. A város valamennyi templomában háladó isteni tisztelet tartatott, melyen megjelentek a hatóságok, a katonaság, testületek képviselői, az iskolák tanárai és tanítói. A rom. kath. templomban tartott zenés misén Henny Sebestyén prépost celebrált, s Müller Oszkár gyógyszerész énekelte szép precizitással Franz R. „Ave Mária“-ját.

„Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületé“-nek elnöke a múlt napokban a következő meghívót közzétette: a magyar színi évad t. bérlői felkéréstnek folyó évi november hó 26-án vasárnap d. e. 11 órakor a városház nagy termében az ülőhelyek megállapítása tárgyában. — tartandó értekezleten személyesen vagy megbízott által megjelenni, mivel ellen esetben a meg nem jelenők helyett az egyesület választmánya fogja a helyeket kijelölni.

Kinevezések. Dr. Molnár Viktor főispán Bárdosi Emil közigazgatási gyakornokot vármegyei 5-ik aljegyzővé és Heinrich Arpad jogszigorlót közigazgatási gyakornokká, végre Napholtz Lajos közigazgatási gyakornokot tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki és ez utóbbit szolgabíróvá a kubini járási főszolgabíró mellé rendelte ki.

Huszonöt éves tanítói jubileum. Az orsovai állami iskolák tanítótestülete Jovanovics Dragolyub áll. polg. isk. tan. huszonöt évi szolgálati idejét a pol. iskola rajztermében nagyobb szabású unneppélylyel ülte meg, mely este 8 órakor a „Magyar király“-hoz címzett szálloda éttermében bankettel végződött. Jovanovicsot ez alkalommal a kir. tanfőiügyelő ismerő okirattal tüntette ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Jakabffy Pál karansebesi kir. alügyészt a temesvári kir. ügyészséghez helyezte át.

A versecz-lugos-marosvölgyi vasút ügyében Kudricz, Markovecz, Nagy-Szredistye érdekeltsége ma vasárnap d. u. 1 órakor Kudricz értekezletet fog tartani, melyen éppen úgy, mint Nagy-Zsámon ezen vasút vonal mellett és a dettai összeköttetés ellen fognak véleményt nyilvánítani.

A verseczi iparosok dalárdája f. évi december hó 2-án fogja megtartani ez idei negyedik, úgynevezett „Köteles hangverseny“-ét, melyet táncz fog követni.

Nyugdíjba menő községi jegyzők. Stankovits Milos gájai és Jorgovits János nagyszredistyei jegyzők nyugdíjaztatásukért folyamodtak.

Temes vármegye közgyűlésének a versecz-lugos marosvölgyi vasút ügyében hozott határozata ellen több érdekelt község a belügyminisztériumhoz fellebbezett. Ezen községek közt van Klopodia is, melynek fellebbezéséből közöljük az alábbiakat:

I. Sérelemes a hivatkozott számú vármegyei határozat kettős okból; először mivel a képviselő testületnek f. évi 44 sz. a. kelt határozatában foglalt azon feltételt, „hogy egy konzortium által kiépíteni szándékolt Detta-Nagy-Zsámi h. é. vasút vonalra csak az esetben szavaz meg 6000 frtot, ha a Br. Stojanovits György ur engedményes által tervezett Versecz-Lugos-Marosvölgyi vasút vonal ki nem építettnek“ — megszünteti. — Másodszor sérelemes, mivel a községi képviselő testület által megszavazott „6000 forintot“ illetéktelenül a község terhére „12000 frtra“ emeli fel.

A községi képviselő testület jól felfogott érdeke szempontjából f. évi 24 számú határozatában kimondotta, hogy „a versecz-Lugos-Marosvölgyi vasút vonal érdekében fekszik; s a kiépítés lehetővé tétele céljából 28000 frt ellenében törzrészvényeket vesz át.“ — A kiépítésre engedélyt nyert Br. Stojanovits György ur javára tehát a község obligót váltalt, s azt határidőhöz és kötötte. — Temes megye tör-

vényhatósági bizottsága tehát nincs jogosítva sem a bivatkozott 24 sz. határozatot megsemmisíteni, feloldani, sem a 44 sz. határozatban tett feltételt megszüntetni.

Nincs jogosítva pedig azért, mert nem illetékes megbírálni hogy mi fekszik érde. künkben, s mi háányos reánk. — Mert — engedelmet kérünk — minden ember ön maga tudja legjobban megítélni, hogy hol, miáltal nyer érdeke kielégítést, mindenki ön maga tudja legjobban érezni, hogy hol található a legnagyobb hasznót.

Ezen sarkalatos tételből kiindulva, a községi képviselő testület az által, hogy a Versecz-Lugos-Marosvölgyi vasutra 28000 frtot szavazott meg minden esetre azt igazolta, hogy ezen vonal által a község előnyt remélhet, azzal pedig, hogy oly nagy összeggel kíván az építésben részt venni — igazolta, hogy a község ezen tőkéje ellenében nem csak egyszerű tőke kamatok, hanem a kereskedelme, ipara, mezőgazdasága s személyes vagyonosodása tekintetéből busás hasznót biztosan várhat.

S ime a vármegyei törvényhatóság, minden törvényes alap nélkül, — ránk akarja oktrojálni hogy „ő jobban tudja hogy hol és miáltal nyerne érdekeink kielégítést“, ránk akarja erőszakolni, hogy „noha a megszavazott 28000 frtot mi fizetjük“, a megszavazott összeg kidobott pénz lenne.

Ez nem egyéb mint a szabad elhatározásnak korlátok közé szorítása, nem egyéb mint a községi autonómia lábba való tiprása, s mások zsebe feletti gyamkodás. — De nem akarunk a sérelemes határozat azon kijelentésével foglalkozni mely tudatja hogy a 24 sz. határozat megsemmisített. Nem pedig azért mivel ezen tárgyban hozott vármegyei határozatot — noha egy ülésben hozott mind kettő — még nem ösmerjük, s annak indokairól tudomással nem bírnok, s mert eltökélt szándékunk jogos érdekeinket azon határozat ellen is felebbezés által megvédeni.

II. A Detta-Nagy-Zsámi vasút ügyben hozott képviselő tesületi határozatot azért hoztuk, s azon feltevéstől lett hallgatóság tudomásul véve s meg nem felebbezve, mivel mindenki úgy volt meggyőződve, hogy Temes megye Törvényhatósági bizottsága az előbb kelt 24 számú határozatból kifolyó érdekeink iránt kellő érzéssel lesz. — A 44 számú határozatban azért lett beiktatva a feltétel, mivel a község ez által dokumentálni akarta, hogy a Detta-Nagy-Zsámi vasutat egyáltalán nem látja érdekében fekvőnek, azért szavazott meg alólírott képviselő területet csak 6000 frtot, mert először nem volt komoly szándéka ezen vonal létrejvetelésében segédkezni, másodszor pedig mivel bizonyos oldalról kötelező ígéret tétetett, hogy a község valamit fog megszavazni.

A dolog érdemére nézve a leghatározottabban kijelenthetjük, hogy a sérelemes vármegyei határozatban foglalt ezen kitétel „holott a vasút építéséből származó előnyben Klopodia községe, ámbár csak felényi áldozatot hozna ép oly mérvben osztozkodnék, mint a többi községek a valódi tényállással ellentétben áll, az igazi állapotnak meg nem felel, s egyszerűen nem igaz.

Klopodia községe köteleztetik — bár törvény ellenére s elég illetéktelenül 12000 frtal hozzájárulni, de vasúti állomást nem nyerne; köteleztetik oly irányú vasutat „felemelt összeggel“ támogatni, mely irányban a községnek, a lakosságnak keresni valója nincs, mely iránytól érdekei ép ellenkező oldalra vonzza. — Tehát miben nyilvánul az, hogy községünk az előnyben ép oly mérvben osztozkodna mint a többi községek?

A Detta-Nagy-Zsámi vasút vonal Klopodiáról személy forgalomban nem fog részesülni, mivel ezen vonal csak Dettaig menve ott egyetben egy lakótársunknak sincs dolga; Detta nekünk nem csak közömbös, de egészen idegen; — s így ott nincs is senki, kikez kénytelenek lennénk menni és ezáltal kénytelenek lennénk a vasutat igénybe venni. — A Dettai összeköttetést nyerő Temesvár város pedig reánk pláne közömbös, alig van községükben egy-két lakótársunk ki ott az esztendőben egyszer-kétszernél többször megfordulna.

S azt hisszük hogy ezek kedvéért még nem indokolt, hogy a község legyen kénytelen egy más — érdekeit teljesen kielégítő — vasútról lemondani, s ezen zsák utcai vonalra 12000 frt tőkét valóban kidobni, mely soha ez életben meg nem térül, mert ezen vasút évente deficitet eredményez.

Ennek igazolására felhozzuk azon eltagadhatlan tény, s Nagyméltóságod előtt is eléggé ösmeretes körülményt, hogy a „tehervitel

dij Dettáról Temesvárra vagy Budapestre sokkal drágább mint Verseczről; oly annyira drágább, hogy különösen szegényebb népünk — pedig ez túlnyomó többségben van — daczára ezen vasuti vonalnak terményeit Nagy-Zsámon át a 25 kilom. távolságra eső s jó úttal összekötött Verseczre kocsin fogja bevinni, mert ez még mindig olcsóbb lesz.

Hát ily tényekkel szemben Temes megye törvényhatósága hogy mily alapon állíthatja, miszerint a „község előnyben részesül“, valóban nem vagyunk képesek felfogni.

Azért is felelte csodálkozunk, hogy a sérelmes határozat „az igazság és méltányosságra“ merészel hivatkozni; hisz N.-Zsám községen kívül. Omor, Perkossóva, Buttyin nem járulnak ezen vasúthoz 12.000 frttal, hanem csak 5, 8 és 10.000 frttal, s ezért mégis vasúti állomást kapnak. Ezen utóbb említett 3 község érdekei őket igen is Dettára utalják, s habár Dettához elég közel vannak, mely körülménynél sem indokolt, sem értelme ezen vonalnak — bizonyos előnyt várhatnak, mégsem fizetnek annyit, mint a vármegye reánk erőszakolni akar. Avagy a mi zsebünkől kivett pénzzel szándékoltatik Detta gazdagíttatni; a mi hátrányunk, a mi rovásunk, jó formán tönkre menetelünkön építse fel Detta további előhaladását?

Gondoljuk, hogy ez nem felel meg az osztó igazság és méltányosságnak.

Jelen tiszteletteljes felelkezés tömeges aláírásból — s hogy ezek hitelesek-e, hivatalból is megállapítható — Nagyméltóságod minden más argumentáció daczára azon meggyőződést szerezheti, hogy Klopodián nincs egyetlen egy lélek, egyetlen egy ember, ki a Detta-N.-Zsámi vasutat kívánna, ki azt merné állítani, hogy ezen vonal a község, s így a lakosság érdekében levő, nincs senki, kinek érdeke akár Dettán akár Temesváron kielégítést nyerne.

Fényes igazolását láthatja Excellenciád, hogy ezen kérdésnél a vármegye az erőszakosság terére lépett, s minket az által, hogy elszakaszt azon helytől, hol évek hosszú sora óta üzleti és személyes összeköttetésben állunk, hol járási szolgabírószágon, telekkönyvünk, járásbírószágon, adóhivatalunk, közjegyzőnk, pénzügyőrségünk, stb. hivatalunk van, lételemünkben megingat az által, hogy terményeink kivételét egy drágább vonalra törekedik végerőszakolni, tönkre tesz.

III. Ezen most elősorolt s a csatolt emlékiratban felsorolt bőséges indokok alapján egyenesen törvényellenesnek kell jelezni a vármegyei határozat azon rendelkezését, hogy az általunk megszavazott 6000 frt. hozzájárulási összeget önhatalmúlag 12.000 frtra emelte fel.

A mi pénztárunk, saját pénzünk felett, tehát már a vármegye lenne jogosítva rendelkezni? Akkor, midőn határozatilag a képviselő testület — önkormányzati jogánál — meghatározza, hogy mennyit szándékozik kidobni ezen vasútra, a vármegye jogosítva van reánk parancsolni, hogy még egyszer annyit dobjunk ki? Összeszedtük összes törvény ösmeretünket, de ily törvényes rendelkezést valóban nem voltunk képesek feltalálni. Igen, érthető lenne egy hid építésnél, melynél a kényszer helyzet parancsolná, hogy a csoportosításba belevonjunk; de nem egy vasútnál, különösen akkor, midőn mindannyian, de az egész vidék mintegy 20.000 — egy ember kivételével — egy más vasúti vonalat akarunk.

A határozat azt mondja, hogy a detta — nagy-zsámi h. é. vasút érdekeltége állapította meg az összegeket. Itt egy privat konzortium van hivatva a zsebünk felett. határozni? Továbbá azt mondja: „oly célból, hogy ezen h. é. vasút kiépítése lehetővé tétessék;“ tehát, hogy ez lehetővé legyen, legyünk mi kénytelenek érdekeink ellenére 12.000 frtot kidobni; hisz ha nekünk ezen vasút valóban érdekeinkben fekdűnk, ha ezen vonal által mezőgazdaságunk, kereskedelmünk, iparunk, személyes vagyonosodásunk valóban elősegíttetnék, mint a megyei határozat nagy garral állítja, minden esetre lenne bennünk önmagunk iránti annyi áldozatkészség, hogy nem 6000, hanem ép úgy mint a Versecz—Lugos—Marosvölgyi vonalra 28.000 frtot szavaztunk volna meg.

Tiltakozunk tehát, hogy bárki is annyi jogot vindikáljon magának, hogy saját zsebünkre határozzon.

IV. Minthogy a községi képviselő testület f. évi 24. sz. határozatát feloldó megyei határozat ellen Nagyméltóságodhoz szintén felelkezni óhajtunk, azon felelkezésben leszünk bátrak a Versecz—Lugos—Marosvölgyi vasút mellett és a Detta—Nagy-Zsámi vasút ellen szóló okokat bővebben Excellenciádnak előterjeszteni, s be-

igazolni, hogy az előbbi igen is felette nagy érdekeinkben van, míg utóbbi érdekeink megrontására van hivatva, mert nem minden vasút nyújt egyforma előnyt.

Ugyanazért mély alázattal az iránt esedezünk, méltóztassék jelen felelkezésünk elbírálásánál a 24. sz. képviselő testületi határozatot feloldó megyei határozat ellen beadandó felelkezésünket is egyidejűleg elbírálás alá venni, s már most azt iránt esedezünk, miszerint a vármegyei és a képviselő testület 44. sz. határozatát feloldani — a 24. sz. képviselő testületi határozatot pedig helybenhagyni kegyeskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod nagyrabcsülésünk kifejezését, melyel vagyunk

Klopodián, 1893. november 17.

alázatos szolgálj

(következik 372 aláírás).

Utószemle. Magyar királyi honvédségünk-nél az utószemle f. hó 28-án fog megtartatni a verseczi magy. kir. 7-ik honvédegyalag ezred hadkiegészítő parancsnokságánál, melyről az érdekeltek ez uton is értesítetnek.

Nagybecskerek Jókai Mórnak. A városi közgyűlés f. hó 20-án Krsztics János polgármester indítványára elhatározta, hogy Jókai műveinek nemzeti díszkiadásából két példányra (egyet a főgymnázium, egyet a községi népiskola számára) fizet elő.

Jutalomkiosztás. Derék bortermelő egyesületünk, mely a bortermelés ujjafermentésében városunkban már oly sok érdemet szerzett magának, ezeket újra egygel gyarapította. Annak idején szőlőszőlővel tanfolyamot nyitott, hogy különösen a serdültebb bortermelő nemzedéknek alkalmat nyújtson, a szőlőtésztetesebb elsajátítására. A tanfolyam vezetésével a városnak s magának az egyesületnek a gyakorlatban is bevált ügyes vinészellérjeit bizta meg. Részt vett a tanfolyamon összesen 31 egyén, ezek közül azonban csak 17-en folytatták mindvégig a szőlőtésztetést járó munkálatokat. Ezek jutalmazására utalványozott a tek. városi tanács dícséretre méltó bökésztségei 50 frtot, melyet a bortermelők egyesületnek kertészeti felügyelő bizottsága mint lent következők, osztott el. — Jutalmat kapnak:

Braun Anna	10 koronát, oltási eredmény	55 6 0
Thurn Emma	7 " " " "	46 "
Thurn Kata	6 " " " "	45 "
Mayer Anna	5 " " " "	36 "
Seeler Éva, Thurn Erzsi és Mayer K.	2—2 kor. kapnak.	
Kölzer János	10 koronát kap, oltási eredm.	77 0
Holbauer Lipót	7 " " " "	75 "
Schmied Gáspár	6 " " " "	62-3 "
Gumbinger József	5 " " " "	60-3 "
Albach József	4 " " " "	59-8 "
Seeler Ferencz	4 " " " "	85 "

Seemayer Gerh. és ismét Seemayer Gerh. 2—2 kor. napuk. A jutalmakat az egyleti pénztáros Thier János úr szolgáltatta ki kellően bélyegzett nyugták ellenében.

Az állami tisztviselőket igen közelről érdeklő határozatot hozott a minisztertanács. Tekintettel ugyanis arra, hogy az állami tisztviselők bizonyos osztályainál korábban a fővárosra és a vidékre nézve különböző magasságú fizetek voltak megállapítva, a tisztviselői illetmények szabályozásáról alkotott törvény 6-ik §-ának értelmezéseként elvileg kimondta a minisztertanács, hogy ha a vidékről a fővárosba áthelyezett oly tisztviselő, a kinek korpótléka van igénye s a korpótlékok megszerzésére megkívántató szolgálati évek sorozatát nem egészen a fővárosban töltötte ki: korpótléka a fővárosra nézve megállapítva volt magasabb fizetés alapján határozandó meg.

A pótdadó a törvényhatósági joggal bíró városokban. Az 1886: XXI. t. cz. alapján a folyó évre következő százalékokkal van kivette a pótdadó: Legnagyobb a pótdadó Szatmáron (82%), Hódmező-Vásárhelyen (61%), Komáromban (60%), Sopronban (59% és 3% házbérkrajczár), Győrött (55%), Aradon (51%), és Szegeden (50%). A pótdadó nagysága szerint az említett törvényhatósági városok után következnek: Kolozsvár 46%-al, Székesfehérvár, Ujvidék és Versecz 45%-al, Pancsova és Zombor 41, Nagy-Várad 37, Pécs és Temesvár 35, Baja 33, Kassa 30%-al, Budapest 25%-al (a mi 2.125.000 forintnak felel meg, a melyhez járul még 1.016.000 frt házbérkrajczár), Selmeczbánya 23%-al, Pozsony 21%-al (és 5% házbérkrajczárral), Szabadka 20, Kecskemét 15, Fiume 10 és Marosvásárhely 6%-al. Az ország összes törvényhatósági városai közt Debreczen az egyetlen, a melynek polgársága nincs pótdadóval megterhelve. a mi a verseczi polgárookra felette vigasztaló lehet.

Egyetemi hallgatók száma. A budapesti tudományegyetemre 3300 hallgató van eddigéle beírva s ezenkívül még 300 van utólagos beiratásra előjegyezve. A hallgatók száma, különösen a jogi karon, az előző évihez képest tetemesen növekedett, mi főleg annak tulajdonítható, hogy a vidéken több jogakadémia megszűnt.

A középiskolai tanulók életkorának ellenőrzése tárgyában a miniszter rendelkezett bocsátott ki melyben meghagyja a középiskolai igazgatóknak, hogy a beiratások alkalmával vegyék számba a tanulók életkorát és a mennyiben az

illetők a törvény által meghatározott életkor nem érték el, utasítsák vissza. Meghagyta továbbá a miniszter, hogy a szóbeli érettségi vizsgálatok előtt a jelentkező tanulók korát vizsgálják meg és oly tanulókat, kik a törvényes életkort el nem érték, érettségi vizsgálatra ne bocsássák.

Késelő szerelmes legény. A mult vasárnap éjjel egyik verseczi vendéglőben, hol a legények és leányok tánczra szoktak egybegyűlni egygyütt mulatott Braun János kocsis Véber Jakab barátjával. Szorgalmasan üritgették a poharat, jó barátságban is valának mindaddig, mig Véber észre nem vette hogy dulcinellája szerelmes szemeket vet a kocsis legényre s az viszonzozza a tüzes pillantásokat. Ettől az időtől kezdve komor és mogorva lett Jakab, a szerelemföltés demona megszállotta kebelét és bosszút esküdött. Ott a korcsmában azonban nem provokálta ellenfelét, hanem ott hagyván a mulatságot, meghúzódott egy sötét kapu alatt s midőn vetélytársa jó kedvvel elhaladt mellette orozva rá rohant s éles bicskáját egy párszor megforgatta ellenfelében. A sebesült állapot veszélyes. A tettest elfogta rendőrségünk és átadta a bíróságnak.

Katonák és cibilek harcza. Az úgynevezett „Haberhorn“ korcsma, — mint rendesen, — a mult vasárnap este is hangos volt! Cibil és katona népség vegyesen ülte körül az asztalokat. A dézsák hölgyei gangosan járták a „drei Schrittet“, a vitéz hadfiak zápfoga csapott „virginiaival“. Felemelt fővel, kurizáltak, s dicsekedtek hódításaik eredményével. Folyt a bornak nevezett folyadék, és a szesz. Kipirultak az arcok, a tánczszomjas hölgyek mint rendesen, ez alkalommal is jobban vonzódtanak a uniformishoz s a mellözött szegény cibilnépség összekapott a saját népéből való honvédbakákkal. Lett vala nagy ribillió. Flaskók ropulása, asztalok székek összetörése, leányzók sikoltozása — bor helyett folyt a vér . . . s az adáz tusa hevében Muntyán Joun előkapta revolverét s egy szegény honvédek golyó röpített nyakába. A sulyosan megsebesített katona a kórházban a vitéz Joun pedig a börtönben tündök a nagy muri keserű emlékein.

Gyilkos suszterlegény. A hirtelen harag kitörése ismét egy embert fosztott meg életétől. s tett szerencsétlenné egy másikat, Szabovlyevics Szvetozár verseczi suszternél jó darabig békesség és egyetértésben dolgoztak egygyütt Gyurisics Vása nagy-Kikindai és Kunovics Sándor pancsovai illetőségű legények. A mult szerdán reggel azonban valami felett összepöröltek és ököre mentek. Ez alkalommal Gyurisics az élesre fent „dikics“-csefű ügy mellen szurta Kunovics kollegáját, hogy pár pillanat mulva kiadta lelkét. A tettes elfogatván átadatott a helybeli kir. jbiróságnak

Csarnok.

Egy árva kis lánynak.

Vig, játszi volt élted.
Elvezéd ifjuságod
Mint lepke a tavaszt.
A bűt, gondot s bánatot,
Te nem ösmeréd
S kit körülte láttál,
A sok millió embert,
Boldognak hívéd.

Hogy hasadt a hajnal,
Dal volt ébredésed.
S fáradtan ha este,
A nap nyugvóra intett
S szíved minden vágyát,
Ártatlan óhaját,
Estimádba öntéd,
Oly édes volt álmod!

S ez a játszi élet,
Ártatlan boldogság,
A szép, tündér álmok
S az a sok édes vágy:
Elszállt . . . El, messze e földről:
Fel a nagy egekbe . . .
Egy drága halottnak,
Oda vette lelke . . . !

S hogy kondult a harang
S letették a sirba;
Minden csepp könnyveddel,
Minden földgönggyel,
Ifjú szivednek,
Tova szállt egy vágya . . . !

Szegény árva kis lány!
Úgy vigasztalálak?
Ha volna vigasza,
Tenger bánatodnak . . .

Paszku Emil.

Szerkesztői levelezés.

Lapunk két hét előtti számában, a „Csarnok” rovatban közölt versbe némi hiba csuszott be, melyet a szerző kértére következő leg javított ki:

Ott áll a pad s a fa mellette,
Hol először megláttalak.
Nem volt oly rég,
Csak pár éve . . .
És azóta évről-évre szebbnek,
Sokkad szebbnek láthat.

C. H. Mumm ! Megkaptuk! Szives ígéretére számítottunk.

—r—ő— Igen biz az, hogy fényes nappal is, de meg este százak és százak szeme előtt folyik a „nömös”, a „makao” és „apré” —, hogy a százások, ötvenesk sűrűn röpdösnek a zöld asztalon . . . de az ön kifakadásainak közlésével nem igen fogunk segíteni az állapotokon. Más útja, módja van annak. Ön jelzi is — tessék igénybe venni és fellépni ott, a maga helyén.

Irodalom.

Órlás termények. Az amerikai utjáról éppen csak alig hazatért budapesti megkereskedő Mauthner Ödön máris egy olyan kiállítással lepte meg a budapestieket, a mely pártját ritkítja és az Andrássy uti üzlet kirakataiban kiállított termények oly szépek és olyan óriás nagyok, a minőket eddig még országos kiállításokon sem láttunk. Vannak ott 101, 103 és 108 kilós óriás tökpeldányok, 11½ sőt 13½ kilós kalarábok, melyek óriás súlyuk dacára sem fások, teljesen zsegek, de látunk itt 17 kiló súlyu oberndorfi répát is, melyet Friedmann péli termelő, 21 kilós olajbogyóalaku példányt, melyet Harkányi Károly gazdasága és 23 kilós Mamuth-répat Józsa Sándor czeplédi gazda állítottak elő, természetesen Mauthnertől került magból. A hozamokra kifizített arany díjakat a következők nyerték el: Lollok G. kengyeli kasznár, kinek 1600□-enként 940 mm. olajbogyóalaku, Politzer Fülöp dévaványai birtokos, kinek katasztrális holdakint 1007 métermázsza oberndorfi répája, és Bárány Gábor dobrai bérő, kinek 1600□-es holdankint 1011 métermázsza Mamuth répája termelt a Mauthnertől beszerzett mag után. Friedmann péli termelő elkészett bejelentésével, neki 1101 métermázsza Mauthner-féle oberndorfi répája termelt holdanként. Ha tekintetbe vesszük, hogy a mult tavasszal majd a rovarok pusztították majd hideg szél — ág viselte meg a répapalántákat, be kell vallanunk, hogy valaminthoz a kiállított termények sulya, úgy a hatósági bizonylatokkal beigazolt fenti hozamok bámulatra méltók; mert bámulatosak volna normális, jó időjárásban is és mindenestre csak pártalan minőségű jó magvaknak kell az ilyen óriás eredményeket érdemül betudni.

Mintákat
bármely vidékre bérmentesen küldünk.

Elismerten legjobb és legdivatosabb
Őszi és téli szövetek.

Különlegességek: viz- és viharálló daróc, vadászposztó, palmerstone télikabátoknak való női posztók, női öltözék-kellékek, nemkülönb minden nemű czélnek megfelelő posztók, jó, tartós és szintartó minőségben szétküldetnek gyári áron s bármely csekély mennyiségben magánosok részére is.

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjúgyár és raktár
Schwarz Moricz,
Zwittau (Brünn)

3-10 mtr. öltönyszövet, teljes öltözetnek való . . .	frt. 3.50	től	frt. 24.—	ig
2-10 mtr. télikabátoszövet, teljesen 1 télikabátban való	4.50	"	20.—	"
2— mtr. felsőkabátoszövet, teljesen elég egy felsőkabátra	4.—	"	15.—	"
2-80 mtr. Mentsikoffszövet, teljesen elég egy Mentsikoff-kabátra	5.—	"	20.—	"
1-80 mtr. teljes daróc-kabátban	3.50	"	9.—	"
3-25 mtr. fekete posztó szalonruhának	7.50	"	25.—	"
1-17 mtr. nadrágra való	2.25	"	11.—	"

10/4 méteres nagy kendők 2 frttól a legfinomabb Himalaya-kendőig, utazó- és szán-pokróczok, plaid-ek.

Mintakönyvek
osupán szabómesterek számára.
Uj vevők kaphatnak 50 krnak előleges bekládése mellett, mely összeg az első megrendelésnél visszatérítetik.

Szétküldés postai utánvétellel.
Nemzetköz. árúért a vétel-ért visszatérítjük.

144. szám — eln. 1893.
Pályázati hirdetés.
A bosznia hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatának fogalmazási szakában legközelebb több, a X-ik díjosztályba tartozó

segédfogalmazói, valamint adó- és pénzügyi felügyelőségi segédi állomás évi 1200 frt. összilletményekkel; továbbá több pénzügyi fogalmazó gyakornoki állomás évi 800 frt. segélypénzzel fog betöltetni.

Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy érettségi bizonyítvánnyal, jogvégzettséget igazoló végbizonylattal (Absolutorium) államtudományi államvizsgálati (szigorlati) bizonylattal, továbbá egészségi állapotukat feltüntető orvosi bizonyítvánnyal felszerelt és nyelvismereteiket is feltüntető pályázati kérvényeiket a bosznia-hercegovinai országos kormányhoz (Serajevó) intézve, továbbítás végett rudnai Nicolics Sándor főispán ö méltóságához f. évi deczember 15-ig betérjesszandók.

A kérvények 40 krnyi és a csatolmányok 10—10 krnyi boszniai okmány-bélyeggekkel láthatók el, vagy esetleg a megfelelő pénzérték melléklendők.

Verseczen 1893. évi november hó 25-én.

Seemayer, polgármester.

94801. sz. — I. 1893.

Árlejtési hirdetés.

A Temes megye, Kubin községben ujonnan felállítandó m. kir. adóhivatal részére szükséges bútorok (íróasztalok, székek, állványok stb.) és felszerelvények szállítárára alulírott pénzügyigazgatóság árlejtést hirdet.

Az említett tárgyak jegyzéke az igazgatósági iroda vezetőségénél, valamint a megye bármely m. kir. adóhivatalnál betekinthetők.

A tárgyak egyszerű, de jó és tartós anyagból készítenők — a minél fogva az ajánlatban

a felhasználandó fa mineműsége és mérete tételenként megjelölendő.

A tárgyak legkésőbb 1893. évi deczember 20-ik napjának délelőtti 10 órájáig Kubinba a helyszínen szállítandók s a kir. adóhivatalba beállítandók, a hol ugyan azokat az igazgatóság megbízottja veszi át s az eredményhez képest fog a kifizetés folyósíttatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó ajánlatok — szokásos formában állítandók ki, bánatpénz fejében (50) ötven frttal felszerelve s saját pecséttel ellátva legkésőbb 1893. évi november hó 30-án délelőtti 10 óráig az igazgatóság főnökéhez nyújtandók be — a hol e napon a verseny le is fog tárgyalatni.

M. kir. pénzügyigazgatóság

Temesvárott, 1893. november hó 19-én.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvendő.
Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csúsz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez után legyen ajánlólág emlékeztetbe hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb háziszser általánosan kedvelt és emel fogva már további ajánlása nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony” védjegyre ügyelendő, nehogy utaztatott adjanak, mert csak a vörös Horgonyval ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszeratahoz: Richter gyógyszerata az arany országhoz: Prágában vagy Torók Jozsef gyógyszerészhez Budapesten.

Hirdetés.

Ö császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdaszónyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyező-egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyeslet, a m. kir. vagyontalan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria” árvaház, a szatmármegyei nagykárolyi nőpariskola, a magyar képművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesíttetni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **160.000 forintra rugnak** és pedig:

1 főnyeremény	60.000 frt.	2 nyeremény egyenkint	2.000 frt.
1 " " " " " " " " " "	15.000 frt.	4 " " " " " " " " " "	1.000 frt.
1 " " " " " " " " " "	10.000 frt.	20 " " " " " " " " " "	500 frt.
1 nyeremény	5.000 frt.	50 " " " " " " " " " "	100 frt.
1 " " " " " " " " " "	4.000 frt.	200 " " " " " " " " " "	50 frt.
1 " " " " " " " " " "	3.000 frt.	3000 " " " " " " " " " "	10 frt.

az összes nyeremények középszében fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECZEMBER 28-án Budapesten történik.

☛ Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva. ☛

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapest (Pest fővámbáz főtelemet), a hová a megrendelt ára postaltalvány mellett előre beklüldendő, valamennyi lottó-, ső- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló lőzegnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt pártalanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olesőbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícserelet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében pártalan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utaztatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

☛ a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak. ☛

Uj! A Richter-féle Türelemi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondzöb, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgony”-val ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4, Rüdolstadt, Nürnberg, Ötten, Rotterdam, London E.C., New-York.

